

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	v
-----------------	---

HOOFDSTUK I

CIVIELRECHTELIJKE ASPECTEN

PATRICK SENAËVE	1
Basisbibliografie	1
§ 1. Grondslag en karakter	2
A. De onderhoudsuitkering tijdens de echtscheidings- procedure: alimentair karakter	2
B. De onderhoudsuitkering na echtscheiding: gemengd alimentair en indemnitair karakter	4
§ 2. De relevantie van de fout	5
A. De beoordeling van het foutaspect inzake voorlopige maatregelen ex artikel 1280 Ger.W.	5
1. Vaststaande rechtspraak	5
2. Kritiek in de rechtsleer	6
3. Recente evolutie in bepaalde rechtspraak	7
4. Weigering door bepaalde rechtspraak om de fout in aanmerking te nemen	9
B. De onschuld als toekenningsvoorwaarde voor een onderhoudsuitkering na echtscheiding	10
1. Na echtscheiding op grond van fout	10
2. Na echtscheiding op grond van feitelijke scheiding	10
3. Vergelijking echtscheiding op grond van fout – echtscheiding op grond van feitelijke scheiding	11
4. Combinatie echtscheiding op grond van fout – echtscheiding op grond van feitelijke scheiding	12
5. Bevoegdheid om te oordelen over de weerlegging van het schuldvermoeden	12
C. De provisionele onderhoudsuitkering ex artikel 301 B.W. .	13
1. Na echtscheiding op grond van fout	13
a. Situering	13
b. Het voorschot op de aanspraken in de veref- fening-verdeling	14
c. De provisionele onderhoudsuitkering	15
2. Na echtscheiding op grond van feitelijke scheiding	16
3. Gemeenschappelijke modaliteiten	16

a.	Vanaf wanneer?	16
b.	Beoordeling van de door de onderhouds- schuldeiser te bieden waarborgen	16
c.	Marginale toets van de kansen op slagen van de nog hangende echtscheidingsvordering	18
d.	Het lot van de onderhoudsuitkering na de uitspraak inzake echtscheiding	19
e.	De gevolgen van het aantekenen van hoger beroep tegen de einduitspraak inzake echt- scheiding op grond van fout resp. inzake de weerlegging van het schuldvermoeden	21
§ 3.	De begroting	24
A.	Algemeen	24
B.	De toepasselijke referentiestandaard	25
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	25
a.	Het klassieke uitgangspunt	25
b.	Kritiek op het klassieke uitgangspunt	26
c.	Evolutie in de cassatierechtspraak	27
I°	Cassatie 30 januari 1998	27
II°	Cassatie 9 september 2004	28
d.	Correctie: verdubbeling van de lasten ingevolge het gescheiden leven	30
e.	Geen halveringsleutel	32
f.	Geen bindende kracht van overeenkomsten voorafgaand aan de echtscheiding door onderlinge toestemming	33
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	34
a.	Uitgangspunt	34
b.	Nuancering	35
c.	Varia	36
3.	De provisionele onderhoudsuitkering ex artikel 301 B.W.	38
C.	Draagkracht van de onderhoudsschuldeiser en de onderhoudsschuldenaar	41
1.	Gemeenschappelijk voor de onderhoudsschuldeiser en de onderhoudsschuldenaar	41
a.	Geen appels met peren vergelijken	41
b.	De mogelijkheden om te werken	42
c.	Het in rekening brengen van de reële situatie ...	42
d.	Prestaties in natura	44
e.	Spaargelden	45

f.	Het kostendelend samenwonen	45
g.	Varia	47
2.	Specifiek m.b.t. de onderhoudsgerechtigde	48
a.	Inkomsten en mogelijkheden	48
b.	Eigen beroepsarbeid	50
c.	Hulp van ouder(s) en andere familieleden	52
d.	Onderhoudsverplichting t.a.v. gemeenschappelijke kinderen	53
3.	Specifiek m.b.t. de onderhoudsplichtige	53
a.	Algemeen	53
b.	Hulp van ouder(s)	54
c.	Het voldoen van prioritaire onderhoudsaanspraken	54
I°	Onderhoudsplicht t.a.v. kinderen	54
II°	Onderhoudsplicht t.a.v. nieuwe echtgenote	55
d.	Uitgaven	57
e.	Varia	58
§ 4.	Modaliteiten	58
A.	Wijze van nakoming van de onderhoudsplicht	58
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	58
a.	Situering	58
b.	Het bewoningsrecht van de echtelijke woning	59
I°	Situering van de problematiek	59
II°	Het toekennen van een gratis bewoningsrecht door de kortgedingrechter	60
III°	Andere opvatting	62
IV°	Cassatie 27 april 2001	63
V°	Conclusie	64
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	65
3.	De provisionele onderhoudsuitkering ex artikel 301 B.W.	65
4.	Gemeenschappelijk: geen tenlastelegging van de belastingen op onderhoudsgeld	65
B.	Beperking in de tijd	66
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	66
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	66
C.	Beperking tot een percentage van de inkomsten	67
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	67
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	68

a.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van fout	68
b.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van (gewone) feitelijke scheiding	70
c.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van feitelijke scheiding wegens geestesstoornis	71
d.	De provisionele onderhoudsuitkering na echtscheiding	72
e.	De noodzaak tot vaststelling van de inkomsten van de onderhoudsplichtige	72
D.	Indexering	73
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	73
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	73
E.	Toekenning van een onderhoudsuitkering te voorlopigen titel	73
F.	Wijzigbaarheid	74
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	74
a.	Gewijzigde omstandigheden	74
b.	Misbruik van de echtscheidingsprocedure	77
c.	Toepassing van artikel 1281 Ger.W.	77
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van fout	79
a.	Beginsel	79
b.	Wijziging	79
I°	Gevallen	79
II°	Maatstaf	80
III°	Beperkingen	80
IV°	Modaliteiten	81
c.	Beëindiging	82
I°	Afschaffing	82
II°	Verzaking	82
3.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van feitelijke scheiding	82
4.	Geen nieuwe titel vereist voor de terugvordering van het te veel betaalde	84
G.	Ontvangstmachtiging	85
H.	Kapitalisatie	86
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	86
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	86

I.	Overeenkomst	87
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	87
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	87
J.	Voorlopige tenuitvoerlegging	88
1.	De onderhoudsuitkering tussen de echtgenoten tijdens de echtscheidingsprocedure	88
2.	De onderhoudsuitkering na echtscheiding	88
K.	Optreden van de voorlopig bewindvoerder	89
§ 5.	Bevoegdheid en geldingsduur	90
A.	Bevoegdheid	90
1.	De temporele bevoegdheid inzake voorlopige maatregelen	90
a.	Vanaf wanneer?	90
1°	Principe	90
2°	Bevoegdheid om kennis te nemen van een onderhoudsvordering m.b.t. de periode die voorafgaat aan het instellen van de echt- scheidingsvordering	92
b.	Tot wanneer?	95
1°	Algemeen	95
2°	Geen kennisname van vorderingen ingesteld na de ontbinding van het huwelijk	97
2.	De volstreekte bevoegdheid inzake de (provisionele) onderhoudsuitkering na echtscheiding	99
B.	Geldingsduur	100

HOOFDSTUK II FISCAALRECHTELIJKE ASPECTEN

CATHLEEN AERTS	101
Basisbibliografie	101
§ 1. Situering	101
§ 2. Parallellisme van aftrekbaarheid en belastbaarheid van de uitkering	102
A. In de rechtspraak	102
B. Het standpunt van de administratie	103
C. Conclusie	104
1. In hoofde van de onderhoudsplichtige	104
2. In hoofde van de uitkeringsgerechtigde	104
3. Algemeen	105

§ 3.	De algemene voorwaarden voor aftrekbaarheid	105
A.	De uitkering geschiedt op een wettelijke basis opgenomen in artikel 104, 1° W.I.B.	105
1.	Geen contractuele basis	106
a.	Algemeen	106
b.	Dadingen en akkoorden over onderhouds- gelden	107
2.	De uitkering moet een alimentair karakter hebben	108
B.	De uitkering moet een regelmatig karakter hebben	109
C.	Uitkering betaald aan een persoon die geen deel uitmaakt van het gezin van de belastingplichtige	111
1.	Wat betekent deel uitmaken van een gezin?	112
2.	Elementen die een rol spelen bij de beoordeling	113
3.	Problematiek van de echtgenoten in het jaar van de feitelijke scheiding	114
D.	Bijkomende voorwaarden	116
1.	Behoeftigheid	117
2.	Bewijs kunnen leveren van een reële en effectieve betaling	117
a.	Strikte opvatting in de rechtspraak	117
b.	Relativering van de strikte houding van de rechtspraak	118
§ 4.	Capita selecta	119
A.	Onderhoudsgelden in natura	119
1.	Algemeen	119
2.	De terbeschikkingstelling van de gezinswoning	120
a.	De stelling van het Hof van Beroep te Gent	121
b.	Kritiek op de stelling van het Hof van Beroep te Gent	122
c.	Een geleidelijke kentering	124
3.	De terbeschikkingstelling van een gemeenschap- pelijke woning	125
a.	Tijdens de feitelijke scheiding	125
b.	Tussen het instellen van de echtscheidings- vordering en het in kracht van gewijsde gaan van het echtscheidingsvonnis	126
4.	Vaststelling van de grootte van de aftrek	128
a.	Woning maakt deel uit van het eigen vermogen	128
b.	Woning maakt deel uit van de huwelijks- gemeenschap	128
B.	Fiscale aspecten van rechterlijke retroactieve maat- regelen inzake onderhoudsgelden	129

1. Retroactieve vaststelling of verhoging van onderhoudsgelden	129
a. De wettelijke regeling	129
b. Toetsing van de wettelijke regeling aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet	131
2. Retroactieve verlaging van onderhoudsgelden	132

